

Magdalena Surowiec

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

msurowiec@agapefinansse.pl

Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16

*The Commentary on the Supreme Court's Resolution
of 29 June 2016, III CZP 29/16*

STRESZCZENIE

Każde postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (bte) nie przerywa biegu przedawnienia wierzytelności wobec nabywcy tej wierzytelności, niebędącego bankiem.

Słowa kluczowe: postępowanie cywilne; bte; egzekucja sądowa; przerwanie biegu przedawnienia; skutki egzekucji dla cesjonariusza niebędącego bankiem

Teza 1. Możliwość prowadzenia egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności jest szczególnym uprawnieniem osobistym jedynie banków.

Teza 2. W drodze przelewu wierzytelności przysługującej bankom na podmiot niebędący bankiem nie jest możliwe wraz z wierzytelnością przejście uprawnień osobistych banku w stosunku do dłużnika.

Teza 3. Każde postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nie przerywa biegu przedawnienia wierzytelności wobec nabywcy tejże wierzytelności, niebędącego bankiem.

WPROWADZENIE

W glosowanej uchwale SN z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi na pytanie prawne Sądu Okręgowego z dnia 8 marca 2016 r.:

Czy przerwa biegu przedawnienia spowodowana złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji przez wierzyciela będącego bankiem wywołuje skutek wobec cesjonariusza tej wierzytelności niebędącego bankiem, gdy egzekucja prowadzona na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (bte)¹ zaopatrzonego klauzulą wykonalności została umorzona na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.?

Sąd Najwyższy uznał, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.).

Na wstępie należy zauważyć, że art. 1 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw² uchylił art. 96–98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe³, które dawały bankom uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych i – po nadaniu klauzuli wykonalności – wszczęcia na ich podstawie postępowania egzekucyjnego. Ustawodawca tym samym dostosował prawo do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r.⁴, w którym TK orzekł, że przepisy art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 pr. bank. są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁵, oraz do licznych głosów doktryny apelujących o zlikwidowanie reliktu, jakim był bankowy tytuł egzekucyjny⁶.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 u. o zm. u. pr. bank. bte, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po jej wejściu w życie. Nie ma również znaczenia dla głosowanej uchwały wskazany wyrok TK z dnia 14 kwietnia 2015 r., ponieważ odnosił się on do stanu prawnego przed uchwaleniem powyżej przywołanej ustawy i nie poruszył problematyki zawartej w art. 11 u. o zm. u. pr. bank. W obrocie gospodarczym wciąż istnieje wiele tytułów wykonawczych wskazanych powyżej i podjęcie niniejszej uchwały jest istotne społecznie. Pozwala poza tym rozwiązać wątpliwości sądów rozstrzygających w licznych sprawach przeciwko dłużnikom, wobec których bankowe wierzytelności zostały pierwotnie objęte bte, a później przeniesione na podmioty niebędące bankami. Należy też przypomnieć, że SN uchwałą z dnia 26 października 2016 r., III CZP 56/16⁷ rozwiązał wątpliwości dotyczące możliwości prowadzenia jakiegokolwiek postępowania klauzulowego po

¹ Art. 96 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., nr 128), stan prawny do 27 listopada 2015 r.

² Dz.U. z 2015 r., poz. 1854, dalej jako: u. o zm. u. pr. bank.

³ T.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1876, dalej jako: pr. bank.

⁴ P 45/12, LEX nr 1665900.

⁵ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 ze zm.).

⁶ Por. R. Zelwiański, *Bankowe tytuły egzekucyjne (potrzeba nowelizacji)*, „Państwo i Prawo” 2011, z. 9, s. 99–104; glosa do wyroku TK z dnia 14 kwietnia 2015 r. (P 45/12): R. Skura, *Koniec z reliktem przeszłości. Bankowy tytuł egzekucyjny niezgodny z konstytucją*, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2016, nr 1, poz. 2.

⁷ LEX nr 2138153.

27 listopada 2015 r., tj. po dniu wejścia w życie przepisów derogacyjnych. Jest jasne, że po tej dacie sąd nie ma możliwości nadania klauzuli wykonalności na bte niezależnie od tego, czy ta klauzula miałaby zostać nadana niejako pierwotnie (tj. na podstawie art. 782 k.p.c.⁸) czy z zaznaczeniem przejścia uprawnień zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c. Po wejściu w życie u. o zm. u. pr. bank. sąd ma obowiązek umorzenia wszczętego, a jeszcze niezakończonego każdego postępowania klauzulowego w stosunku do bte.

Glosatorka świadomie pomija opiniowanie, czy w zastanej sytuacji prawnej z zapytania Sądu Okręgowego, w przypadku umorzenia egzekucji na podstawie przepisów art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia dla banku czy nie. Sama glosa ma na celu prezentację stanowiska odnośnie do sytuacji, w której bank skutecznie wobec siebie przerywa bieg przedawnienia egzekucją bte.

UPRAWNIENIA OSOBISTE BANKÓW

Na wstępie należy przypomnieć, że zarówno uprawnienia do wystawiania bte, jak i uproszczony tryb dochodzenia należności z bte w stosunku do dłużników banków są uprawnieniami osobistymi banków, związanymi ściśle z osobą wierzyciela.

Bankowy tytuł egzekucyjny, a jeszcze wcześniej bankowy tytuł wykonawczy, uznaje się w literaturze⁹ za dokument prywatny, jednak w przypadku, gdy jest wystawiony na podstawie ksiąg rachunkowych banku, ma moc urzędową. Niezbędnymi elementami bte są: oznaczenie banku wystawiającego bte, oznaczenie dłużnika banku oraz podstawy zadłużenia (wynikające z czynności bankowej) wobec banku, wskazanie wysokości zadłużenia wraz z odsetkami, terminami wymagalności i na koniec daty wystawienia bte oraz pieczęci i podpisy osób uprawnionych do działania w imieniu banku. Na podstawie treści samego bte, przy założeniu, że został wystawiony na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych banku, można ustalić rzetelnie strony, wysokość zobowiązania na każdy dzień i podstawę prawną zobowiązania.

Nie ulega wątpliwości, że ustawodawca, wprowadzając rozdział 8 do ustawy – Prawo bankowe, miał na celu wyposażenie banków w szczególne, wręcz wyłączne uprawnienia na rynku obrotu gospodarczego. Co za tym idzie przepisy te należy interpretować w sposób ścisły¹⁰. Żaden inny podmiot gospodarczy nie

⁸ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1822 ze zm.), dalej jako: k.p.c.

⁹ Zob. Z. Ofiarski, *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2013, komentarz nr 8766, stan prawny: 1 stycznia 2013 r., s. 604.

¹⁰ M. Kozaczek, *Wybrane zagadnienia dotyczące bankowego tytułu egzekucyjnego w orzecznictwie TK i SN*, „Prawo Bankowe” 2006, nr 11, s. 49.

może powoływać się na uprawnienia przysługujące bankom tak w kwestii samego wystawiania bte przeciwko dłużnikom, jak i wnioskowania o klauzulę wykonalności na dokument nieposiadający przymiotu powagi rzeczy osądzonej¹¹. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że uprawnienia do wnioskowania o nadanie klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny mają tylko banki ze względu właśnie na swoje szczególne osobiste uprawnienia¹². Nie ma tu znaczenia, czy chodzi o bank, który wystawił bte czy też inny bank. Możliwe jest złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na bte przez inny bank niż ten, który wystawił bte. Ważne jest natomiast, że uprawniony jest wyłącznie bank, żaden inny podmiot. Takie stanowisko wyraził Sąd Najwyższy również w uchwałach z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05¹³, i z dnia 16 marca 2006 r., III CZP 4/06¹⁴. Ponadto jednolicie w judykaturze wskazuje się, że fundusze sekurytyzacyjne nie mają uprawnień bankowych do uzyskania klauzuli wykonalności na swoją rzecz po cesji bte¹⁵. Pomimo uregulowania przez ustawodawcę uprawnień banków w art. 92a pr. bank. do zawierania cesji wierzytelności im przysługujących na rzecz funduszy sekurytyzacyjnych, nie należy uznawać, że fundusze te, nabywając wierzytelności, wstępują we wszystkie prawa przysługujące jedynie bankom. Kwestię tę poruszano już w doktrynie. W szczególności J. Kropiwnicki w komentarzu do ustawy o funduszach inwestycyjnych podkreśla, że:

[...] w kwestii dopuszczalności nadania klauzuli wykonalności takiemu tytułowi na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego Sąd Najwyższy wypowiedział się negatywnie, argumentując, iż wprawdzie zgodnie z poglądami doktryny i judykatury fundusze sekurytyzacyjne prowadzą zblizoną działalność do działalności bankowej, jednakże nie oznacza to przyzwolenia na uzyskiwanie przez fundusze sekurytyzacyjne klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest bankowy tytuł egzekucyjny¹⁶.

Należy zgodzić się tutaj ze stanowiskiem Sądu Najwyższego w glosowanej uchwale, że tylko bank może wszcząć egzekucję na podstawie bte zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

¹¹ Wyrok SN z dnia 15 listopada 2002 r., II CKN 986/00, LEX nr 77044; wyrok SA w Łodzi z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 116/14, LEX nr 1504391.

¹² Por. postanowienie SN z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 422/08, LEX nr 578796; wyrok SN z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05, LEX nr 398445; uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, LEX nr 106565.

¹³ LEX nr 171720.

¹⁴ LEX nr 172359.

¹⁵ Zob. wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 312/10, LEX nr 864023.

¹⁶ J. Kropiwnicki, *Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz*, Warszawa 2013.

TOŻSAMOŚĆ PODMIOTOWA I PRZEDMIOTOWA TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO SKUTKUJĄCA PRZERWANIEM BIEGU PRZEDAWNIENIA

W glosowanej uchwale Sąd Najwyższy, powołując się na własne orzeczenie¹⁷, konstatuje, że wniosek o wszczęcie egzekucji przerywa bieg przedawnienia jedynie wobec podmiotów wskazanych w tytule egzekucyjnym i klauzuli wykonalności. W tym zakresie nie można się zgodzić ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zaprezentowanym w glosowanej uchwale. Nie można interpretować aż tak rozszerzająco zapisów art. 123 § 1 pkt 1 k.c.¹⁸, konkludując, że egzekucja zmierzająca bezpośrednio do wyegzekwowania roszczenia przerywa bieg przedawnienia jedynie wobec wierzyciela prowadzącego tę egzekucję. Powołany przepis odnosi się do egzekucji roszczenia samego w sobie, a nie roszczenia przysługującego konkretnej osobie. Oczywiście jest, że do przerwania biegu przedawnienia, pomiędzy konkretnymi podmiotami, niezbędna jest konkretyzacja tych podmiotów stosunku zobowiązaniowego i samego roszczenia, lecz interpretacja tak szeroko zakrojona, jaką przedstawia tutaj Sąd Najwyższy, jest dokonana niejako na wyrost. Gdyby przyjąć zaprezentowane wyżej stanowisko, należałoby uznać, że przepis art. 788 k.p.c. nie miałby racji bytu w sytuacji, gdy pierwotny wierzyciel prowadził postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone ze względu na treść art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., a później scedował swoją należność innemu podmiotowi. Mogłoby się wtedy okazać, że cesjonariusz nabył już wierzytelność przedawnioną, zakładając, że wcześniejsza egzekucja nie przerwała biegu przedawnienia roszczenia. Tu trzeba kategorycznie rozgraniczyć sytuację, w której cesjonariusz jest uprawniony do egzekucji roszczenia z tego samego tytułu wykonawczego, jednak zaopatrzonego w nową klauzulę wykonalności, nadaną z zaznaczonym przejściem uprawnień na jego rzecz, od sytuacji, gdzie nie może on wystąpić do sądu o nadanie klauzuli wykonalności i prowadzenia egzekucji na podstawie wcześniej egzekwowanego tytułu. Oczywiście wszystkie orzeczenia powołane w tym ustępie, rozstrzygające co do nieprzerwania biegu przedawnienia egzekucją bte, niemającą skutku wobec cesjonariusza niebędącego bankiem, są merytorycznie poprawne, lecz droga do tej konstatacji owych sądów jest niewłaściwa.

Dodatkowo niespójne jest rozumowanie Sądu Najwyższego w glosowanej uchwale, w którym jednolicie argumentuje on o szczególnych uprawnieniach banków z tytułu egzekucji bte, niemożności kontynuowania egzekucji bte przez podmioty niebędące bankami czy w końcu o konieczności uzyskania przez cesjonariusza nowego tytułu wykonawczego na swoją rzecz, by próbować to popierać teżą o konieczności wystąpienia tożsamości podmiotowo-przedmiotowej tytułu

¹⁷ Wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, LEX nr 1622306.

¹⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 459 ze zm.), dalej jako: k.c.

egzekucyjnego, koniecznej do przerwania biegu przedawnienia. Teza ta, pomimo tego, że została zaczerpnięta z orzeczenia wydanego w podobnym stanie faktycznym (choć nie w odniesieniu do podstaw umorzenia egzekucji) i z podobnym rozstrzygnięciem, nie przystaje do głosowanego rozstrzygnięcia. Słuszne jest stanowisko wskazujące przywileje banków do egzekucji swoich roszczeń w opozycji do uprawnień podmiotów niebędących bankami, jednak przywołanie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, całkowicie jest chybione. Na marginesie należy tylko dodać, że stan faktyczny z orzeczenia II CSK 196/14 był odmienny na płaszczyźnie podstaw do umorzenia egzekucji. W głosowanej uchwale stan faktyczny dotyczył umorzenia egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., zaś w powołanym wyroku egzekucja została umorzona na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. Sąd Najwyższy w głosowanej uchwale sam zaznaczył, że egzekucja umorzona na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. nie wywołuje skutków w postaci przerwania biegu przedawnienia, a pomimo to powołał się na orzeczenie odnoszące się do tych właśnie przepisów.

Tylko w tym zakresie nie można się zgodzić się stanowiskiem Sądu Najwyższego zaprezentowanym w głosowanej uchwale.

STOSOWANIE ART. 509 § 2 K.C. WOBEC UPRAWNIEŃ OSOBISTYCH CEDENTA

Zasadą ogólną zapisaną w art. 509 § 2 k.c. jest, że wraz z nabywaną wierzytelnością przechodzą wszelkie prawa z nią związane, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Nie należy mylić tego z sukcesją uniwersalną. Z całą pewnością umowa przelewu wierzytelności należy do sukcesji niejako quasi-generalnych. Cedent przenosi na rzecz cesjonariusza swoje pewne roszczenia ze stosunku podstawowego, jednak nie zmienia to samej treści tego stosunku. Nie można powiedzieć, że cesjonariusz wszedł automatycznie w miejsce cedenta do stosunku podstawowego z dłużnikiem. Oczywiście jest w doktrynie i orzecznictwie, że nie ma możliwości przeniesienia na inną osobę roszczeń osobistych, tak samo nie można wraz z roszczeniem majątkowym nieosobistym przenieść szczególnych uprawnień przysługujących tylko jednemu rodzajowi podmiotów. Uprawnienia osobiste nie mogą przejść na inny podmiot, chyba że – jak to jest w przypadku banków – oba podmioty są tożsame ustawowo. Roszczenia osobiste banków mogą przejść jedynie na inny bank.

Cesjonariusz niebędący bankiem nie może się powoływać na uprawnienia przysługujące bankowi z tytułu szczególnej regulacji tego drugiego, ponieważ nie ma on takich uprawnień i nie ma prawa ich nabyć w drodze umowy. Niewątpliwie, jak to wcześniej wskazano, uprawnienie do prowadzenia egzekucji na pod-

stawie bte przysługuje tylko bankom. Dlatego cedent bank nie może przenieść bte, może przenieść jedynie na cesjonariusza wierzytelność wcześniej objętą bte.

O braku możliwości przelania szczególnych uprawnień przysługujących wyłącznie cedentowi wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 maja 2004 r.¹⁹ w tezie: „Na podstawie art. 509 § 2 k.c. nie przechodzą z cedenta na cesjonariusza uprawnienia, które są ściśle związane z osobą cedenta”.

O ile bank ma prawo powoływać się na skutki przerwania biegu przedawnienia wskutek egzekucji na podstawie bte, o tyle cesjonariusz niebędący bankiem nabył wierzytelność dla niego nieobjętą tytułem egzekucyjnym, a co za tym idzie nigdy nie przerwano wskutek egzekucji biegu przedawnienia roszczenia objętego niniejszym procesem. Podobnie Sąd Najwyższy w tezie wyroku z dnia 14 lutego 2013 r.²⁰ stwierdził:

Z art. 509 § 2 k.c. wynika, że na nabywcę wierzytelności przechodzą tylko związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Przepis ten nie stanowi podstawy dla przejścia na nabywcę obowiązków oraz innych praw, które ciążyą na zbywcy wierzytelności lub przysługują mu w ramach stosunku prawnego, z którego ta wierzytelność wynika.

Słusznie Sąd Najwyższy w głosowanej uchwale wskazuje, że sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się odmiennie w sytuacji nabycia wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym niż bte. W przypadku każdego innego obrotu wierzytelnościami cesjonariusz wchodzi w uprawnienia cedenta, w tym w możliwość powoływania się na przerwanie biegu przedawnienia wskutek wszczęcia egzekucji. Utartym w orzecznictwie²¹ poglądem jest ten zakładający, że jeżeli egzekucja cedenta została umorzona na podstawie art. 823 lub art. 825 pkt 1 k.p.c. (co w tym wypadku nie miało miejsca), to nie przerwała ona biegu przedawnienia należności egzekwowanej. W takim przypadku wobec cedenta i cesjonariusza taka egzekucja nie może być podstawą przerwania biegu przedawnienia. Skoro pierwotny wierzyciel – cedent – nie może się powołać na skuteczne przerwanie biegu przedawnienia z powodu umorzenia egzekucji na podstawie art. 823 lub art. 825 pkt 1 k.p.c., to tym samym cesjonariusz nie może nabyć uprawnień nieprzysługujących zbywcy wierzytelności w stosunku do dłużnika.

Dlatego należy wskazać, że ze względu na niemożność wstąpienia przez cesjonariusza niebędącego bankiem w uprawnienia osobiste banku nie da się powołać na skutki materialnoprawne wynikające z przerwania biegu przedawnienia przez egzekucję bte.

¹⁹ III CK 545/02, LEX nr 1125283.

²⁰ II CSK 271/13, LEX nr 1458629.

²¹ Zob. wyrok SA w Warszawie z dnia 25 maja 2010 r., I ACa 100/10, LEX nr 1110230; uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, LEX nr 1643191.

KONIECZNOŚĆ POZWANIA DŁUŻNIKA WSKAZANEGO W BTE PRZEZ CESJONARIUSZA NIEBĘDĄCEGO BANKIEM

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury²² nabywca wierzytelności, objętej pierwotnie bte, w celu przymusowego wyegzekwowania należności jest zmuszony do wytoczenia powództwa przeciwko dłużnikowi. Jest to związane m.in. z tym, że – jak wskazano wcześniej – bte nie posiada przymiotu powagi rzeczy osądzonej, a podmiot niebędący bankiem nie ma uprawnień do złożenia wniosku o klauzulę wykonalności na bte na swoją rzecz.

Nie bez powodu ustawodawca usystematyzował drogę przymusowego zaspokajania należności. W pierwszej kolejności wierzyciel musi otrzymać na swoją rzecz tytuł egzekucyjny, a dopiero później tytuł wykonawczy. Nie ma odwrotnej drogi. W samej treści art. 123 § 1 pkt 1 k.c. kolejność wskazująca na możliwość przerwania biegu przedawnienia również nie jest przypadkowa. Najpierw zostało wymienione postępowanie rozpoznawcze, a dopiero w drugiej kolejności – egzekucyjne.

W sytuacji, gdy nabywca wierzytelności objętej bte pozywa dłużnika o zapłatę, powoływanie się przez niego na przerwanie biegu przedawnienia wskutek czynności, która powinna być następcza po rozpoznaniu co do *meriti* sprawy, jest zachwianiem kolejności zaspokajania roszczeń przyjętej w procesie cywilnym.

Zauważyć należy także, że po cesji wierzytelności objętej bte sam tytuł niejako upada. Gdyby nie wykluczyć z obrotu gospodarczego scedowanego na podmiot niebędący bankiem bte, można by doprowadzić do sytuacji istnienia dwóch odrębnych tytułów gospodarczych obejmujących nakazanie zapłaty tej samej wierzytelności, różniących się między sobą co do wysokości wierzytelności (co nie rzadko się zdarza). Należy ponadto przypomnieć, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem musi udowodnić, jak każdy inny powód, istnienie zobowiązania oraz jego konkretną wysokość. Nie wystarczy w tym procesie samo przedstawienie przez niego bte. Pozwany ma prawo podnosić m.in. błędne wyliczenie należności, inny termin jej wymagalności czy niewłaściwie naliczone np. koszty bankowe, co niechybnie doprowadzi do wydania tytułu wykonawczego opiewającego na inną wartość wierzytelności niż wskazana wcześniej w bte.

Z tych względów nie można stosować fikcji prawnej i niejako cofać się w procedurze cywilnej, twierdząc, że egzekucja *de facto* innego tytułu przerwała bieg przedawnienia wobec roszczenia nierozpoznanego jeszcze co do *meriti*. Inaczej będzie w sytuacji, gdy roszczenie jest objęte tytułem z przymiotem powagi rzeczy

²² Zob. uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, LEX nr 106565; postanowienie SN z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 422/08, LEX nr 578796; wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 312/10, LEX nr 864023; wyrok SA w Łodzi z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 116/14, LEX nr 1504391.

osądzonej, gdzie po cesji wciąż w obrocie pozostaje tylko pierwotny tytuł, a prowadzenie egzekucji na rzecz cesjonariusza wymaga jedynie nadania klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia na jego rzecz uprawnień.

PODSUMOWANIE

Konkludując, głosowaną uchwałą Sądu Najwyższego należy zaaprobować z zastrzeżeniem błędnie powołanego orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14. Ze względu na szczególne osobiste uprawnienia banków w zakresie egzekucji bte, nieprzenoszalne na cesjonariusza niebędącego bankiem, powoływanie się przez tego drugiego na przerwanie biegu przedawnienia wskutek egzekucji bte jest niemożliwe.

BIBLIOGRAFIA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Kozaczek M., *Wybrane zagadnienia dotyczące bankowego tytułu egzekucyjnego w orzecznictwie TK i SN*, „Prawo Bankowe” 2006, nr 11.
- Kropiwnicki J., *Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz*, Warszawa 2013.
- Ofiarski Z., *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2013.
- Postanowienie SN z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 422/08, LEX nr 578796.
- Skura R., *Koniec z reliktem przeszłości. Bankowy tytuł egzekucyjny niezgodny z konstytucją*, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2016, nr 1, poz. 2.
- Uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, LEX nr 106565.
- Uchwała SN z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, LEX nr 171720.
- Uchwała SN z dnia 16 marca 2006 r., III CZP 4/06, LEX nr 172359.
- Uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, LEX nr 1643191.
- Uchwała SN z dnia 26 października 2016 r., III CZP 56/16, LEX nr 2138153.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 459 ze zm.).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1822 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., nr 128; t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1876).
- Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1854).
- Wyrok SA w Łodzi z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 116/14, LEX nr 1504391.
- Wyrok SA w Warszawie z dnia 25 maja 2010 r., I ACa 100/10, LEX nr 1110230.
- Wyrok SN z dnia 15 listopada 2002 r., II KKN 986/00, LEX nr 77044.
- Wyrok SN z dnia 7 maja 2004 r., III CK 545/02, LEX nr 1125283.
- Wyrok SN z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05, LEX nr 398445.
- Wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 312/10, LEX nr 864023.
- Wyrok SN z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 271/13, LEX nr 1458629.
- Wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, LEX nr 1622306.
- Wyrok TK z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12, LEX nr 1665900.
- Zelwiański R., *Bankowe tytuły egzekucyjne (potrzeba nowelizacji)*, „Państwo i Prawo” 2011, z. 9.

SUMMARY

Each enforcement proceeding based on the bank's enforcement order (beo) does not interrupt the course of limitation of receivables against the buyer of that non-bank claim.

Keywords: civil proceedings; beo; court enforcement; breaking limitation; enforcement effect for an assignee who is not a bank